

UN FIU AL BACĂULUI : MIRCEA CANCICOV

de VILICA MUNTEANU

În dimineața zilei de 24 august 1884 orele 8,00 vedea pentru prima oară lumina zilei, în casa din str. Bacău-Ocna (Calea Oituz) nr. 29, Mircea Cancicov, fiul lui Theodor Cancicov, funcționar la primărie și Ralucăi Cancicov, născută Ioan Stanciu, casnică, ambii de naționalitate română și religie ortodoxă¹.

Clasele primare, tinărul Mircea Cancicov, le urmează la Școala primară de băieți nr. 3 Bacău, pe care le absolvă în anul 1895. În baza certificatului nr. 17/29 iunie 1895, eliberat de școala respectivă, se înscrie la Liceul de băieți din Bacău. În cei opt ani de liceu se remarcă o curbă ascendentă a rezultatelor elevului. Dacă în primii ani se situa pe locurile 8—10 din clasă, în ultimele două

clase ajunge pe locul I. Obiectele preferate ale tinărului Mircea Cancicov erau științele naturii, limba română, dar mai ales filosofia și economia politică, la care era cel mai bun din clasă². Pasiunea pentru științele sociale l-au determinat ca, la terminarea liceului, să se înscrie și să urmeze cursurile facultății de drept din București între anii 1903—1907.

În anul terminării cursurilor universitare Mircea Cancicov își începe cariera juridică, fiind numit avocat la Baroul avocaților Bacău, al cărui membru, stagiar, în primii ani, apoi definitiv, a fost pînă în 1934. Este perioada în care viitorul ministru și-a consolidat cunoștințele juridice, a susținut un mare număr de procese, în fața instanțelor din Bacău, dar și din alte centre urbane din țară. Profesionalitatea, competența, modul în care susținea cauzele clienților să-i l-au făcut să a-

1. Arh. St. Bacău, Colecția Stare Civilă, Bacău, 148/1884, act. nr. 326.

2. Idem, fond Liceul „G. Bacovia” Bacău, dosar 12/1901, f. 5.

jungă unul din cei mai apreciați avocați ai Bacăului și să pledeze în procese destul de dificile, unele din ele desfășurându-se pe parcursul mai multor ani, dintre care se distinge cel în care a susținut cauza principelui Ghönther Schönburg-Waldenburg și surorii sale principesa Sofia de Albania, început în anul 1923 și terminat în 1933, cu o revenire în 1936³.

În problemele de organizare profesională a celor din aceeași breaslă Mircea Cancicov era unul dintre cei consultați și a cărui părere, de multe ori conta cel mai mult. Astfel, la începutul deceniului trei s-a pus problema organizării unui sindicat de notariat al avocaților din baroul Bacău (pînă la reorganizarea justiției, în 1952, tribunalele și judecătoriile întocmeau și actele notariale). Pentru acest sindicat s-au pronunțat mulți din avocații băcăuani⁴. În raportul înaintat decanului Baroului avocaților Bacău la solicitarea acestuia privind sindicatul, Cancicov consideră „ca cea mai mare erezie juridică interpretarea

ce vrea să se dea legii pentru organizarea corpului de avocați, în sensul că prin votul unei adunări generale să se decidă obligator sindicalizarea onorariilor pentru acte de notariat... pentru toți avocații ca și pentru toți clienții care ar voi să recurgă la serviciile avocaților din Bacău. Dar nu numai erezie juridică. Consider o asemenea interpretare ca cea mai gravă ofensă ce s-a putut aduce vreodată prestigiului unui corp de intelectuali și legiști⁵. Poziția lui Cancicov față de sindicat a fost adoptată și de alți avocați, astfel că organizația înfiripată la sfîrșitul anului 1922 a avut o viață scurtă.

Modul de abordare a unor situații, consecvența cu care își susținea punctele de vedere în diverse chestiuni, îmbrățișarea anumitor idei l-au îndreptat pe

Marele succes parlamentar al d-lui ministru Mircea Cancicov

Camera a votat așezarea discursului

Răspunsul d-sale la buget a fost un triumf parlamentar în toată accepția cuvîntului. Model de oratorie civilizată și de profundă cunoaștere a tuturor chestiunilor economice, discursul d-sale a dispus prin cifre documentate și veră self-pitoutz, toate atențiile adversarilor.

Ministru Bacăului a ținut un discurs admirabil, conținut subliniat de aplauze entuziaste atât în partea polemică cât și în pasajele de simplă expunere a realității guvernului său.

Camera i-a făcut o călduroasă manifestație de simpatie, votînd așezarea discursului.

Successul d-lui ministru M. Cancicov constituie un nou examen de competență pentru d-ns și o nouă cinste pentru județul nostru. Bc.

Se sîne eș discuția la buget constituie pentru opoziție un accident primei de ordine, iar pentru guvern un moment dificil în care o silă să-și explice întoarcerea sa politică.

De astă dată, sarcina de a expune parlamentului opeea politică a guvernului lăsat a revenit discursului nostru concetăean, d. ministru de finanțe Mircea Cancicov.

Mircea Cancicov spre activitatea politică, devenind adept și susținător al ideologiei liberale. Membru marcant în organizația județeană a Partidului Liberal, ajunge liderul acestuia în noiembrie 1932. La un an de la preluarea șefiei partidului său ziaristul băcăuan I. Stoica scria „Prin talentul său a izbutit să se impună în baroul țării. De multă vreme nu-

2. Ibidem, fond Tribunalul jud. Bacău, secția I, dosar 2/1929.

4. Ibidem, fond Colegiul avocaților Bacău, dosar 4/1923, passim.

5. Ibidem, fila 226.

mele lui Cănciov a trecut limitele județului. Concetățenii săi — cam tîrziu i-au dat o satisfacție : președintele Partidului național liberal...“ În primul an în care a avut această calitate prin munca de zi cu zi, muncă serioasă și pusă în serviciul cetățenilor din acest județ, s-a întărit credința într-un viitor mai bun. Cuvîntul său măiestrit și fermecător a fost ridicat pentru dreptate și adevăr atît în parlamentul țării cît și la întrunirile cetățenești ⁶.

Calitățile politice și profesionale, pregătirea de „enciclopedist strălucit“ ⁷ l-au impus pe scena politică românească, iar în toamna anului 1934 avea să fie numit ministru secretar de stat la finanțe în guvernul lui Gheorghe Tătărăscu. Începe, astfel, o nouă etapă în cariera lui Mircea Cănciov, etapă care avea să-l propulseze definitiv printre personalitățile României. În calitatea pe care o avea, la un minister deosebit de important a contribuit din plin la redresarea finanțelor atît prin măsurile pe care le-a luat, cît și prin modul cum a susținut în fața parlamentului chestiunile cu care se confrunța. Unul din expozezele sale era apreciat ca „un triumf parlamentar, model de oratorie civilizată și de profundă cunoaștere a dificilelor probleme economice, fapt ce a determinat Camera să voteze afișarea discursului“ ⁸.

Deși avea o funcție importantă la București, Mircea Cănciov a fost, așa cum promitea băcăuanilor imediat după numire, permanent alături de orașul și județul Bacău, pe care le-a sprijinit cum a știut mai bine. Activitatea sa între 1934—1939, aprecia ziarul „Bacău“ la 6 februarie 1939, „a adus îmbunătățiri pe care nu le-au adus 20 de ani de guvernare a partidelor politice, deși Bacăul a mai avut oameni politici tot așa de influenți. Fiul modestului funcționar de la primăria orașului, crescut în nevoi și deprins cu munca de mic copil nu și-a uitat orașul natal. Bacău, prin Mircea Cănciov, rivnește astăzi înființarea printre celelalte orașe din Moldova. Autostrada principală, gara, palatul Administrației financiare, palatul Asigurărilor sociale, biserica din cartierul C.F.R. reparațiile și înzestrările celorlalte biserici, scolile din oraș, societățile de ajutorare, spitalele, problema islaurilor în foarte multe comune din județ“ ⁹. O contribuție importantă a avut-o la organizarea parcului din orașul Bacău, denumit pînă în 1946 „Parcul nou“, dar neoficial mai era denumit „Mircea Cănciov“ ¹⁰.

Pentru meritele sale deosebite în 1937 a fost ales vicepreședinte al Băncii Românești, iar dintre distincții, cea mai importantă era cea conferită de președintele Republicii Franceze, „Cordonul Legiunii de Onoare“ distincție deosebită care împodobește pieptul a foarte puține personalități ¹¹.

6. Ziarul, „Bacău“ nr. 298 din 6 noiembrie 1933.

7. Ibidem, nr. 833 din 13 septembrie 1937.

8. Ibidem, nr. 803 din 15 februarie 1937.

9. Ibidem, nr. 908, din 6 februarie 1939.

10. Eugenia Mărioara Mihalcea, „De ce nu Parcul Libertății“ în ziarul „Deșteptarea“ nr. 815 din 18 februarie 1993.

11. Ziarul „Bacău“ nr. 815 din 17 ianuarie 1938.

Demisionat din guvern la 1 februarie 1939,¹² Mircea Cancicov intrerupe pentru o perioadă activitatea de ministru, dar avea să revină în aceeași demnitate și să-și aducă din plin contribuția la sporirea finanței naționale într-o perioadă destul de grea, aceea a războiului.

Avea să-și încheie definitiv cariera în august 1944, dar faptele unui bun român, rămân indiferent că anumite împrejurări politice au încercat să scoată din istorie unele personalități.

12. Ibidem, nr. 908 din 6 februarie 1939.